

Ο ΣΚΑΡΤΑΔΟΣ

Ένας σκαρτάδος Βρεττανός προχθές ανέβη μόνος
 απάνω στην Ακρόπολι τῇ δόξᾳ μας νά δῇ,
 κι' ὅσο τὰς στήλας ἔβλεπε τοῦ θείου Παρθενῶνος,
 ἐσυγκινεῖτο κι' ἔκλαιε σάν τὸ μωρὸ παιδί.
 Τὸν ἔπιασε ντελίριο, τὸν ἔσφιξ' ἡ καρδιά του,
 κι' ἐστάλαξαν ὅτ' ἀμάμαρα ζεστὰ τὰ δάκρυά του.

Κι' ἀμέσως τότε ἔγραψε μὲ φοῦρκα ὅτ' Ἀουδῖνο
 ὅτ' ἡ Ἀνασσα Βιτώρια ὀπίσω νά μᾶς δώσῃ
 τὰ ὅσα ἐσουφρώθησαν ἀπ' τὸν γνωστὸ Ἑλγῖνο,
 γιὰτὶ ἀργὰ ἢ γρήγορα θὲ νά τὸ μετανοιώσῃ.
 Αὐτὰ καὶ ἄλλα ἔγραψε ὁ κύριος σκαρτάδος,
 χωρὶς γι' αὐτὸ τὴν ἀδεία νά πάρῃ τῆς Ἑλλάδος.

Τί διάβολο; .. κάθε τρελλὸς σ' ἐμᾶς θὰ ξεθυμαίνῃ;
 ποιὸς τοῦπε τούτου τοῦ μουρλοῦ γιὰ μάρμαρα νά γράψῃ;
 καὶ ἂν γυμνὸς ὁ Παρθενῶν κι' ἐρημωμένος μένῃ,
 θαρρῶ κανέναν Ἑλληνα γι' αὐτὸ πῶς δὲν θὰ κλάψῃ.
 Ἐμεῖς ἐσυνεισάμε σε τέτοια καὶ δὲν κλαίμε,
 κι' ἐκεῖνα ποῦ μᾶς ἔκλεψαν ὀπίσω δὲν τὰ θέμε.

Κι' ἂν θὲς ν' ἀκούσῃς, Ἀνασσα τῶν Βρεττανῶν, κι' ἐμένα,
 τὸ λάμπων Μεγαλεῖον σου θερμῶς παρακαλῶ,
 νά μὴ μᾶς στείλῃ τίποτε ἀπ' ὅλα τὰ κλεμμένα,
 καὶ νά βουλώσῃ τὸ αὐτὶ γιὰ τοῦτο τὸν τρελλό.
 Σὲ βεβαιῶ, Παντάνασσα, πῶς δρόλου δὲν μᾶς μέλλει,
 κανεὶς δὲν τοῦπε τίποτα, κανέναν δὲν τὰ θέλει.

Ὁ Βρεττανέ, τοὺς Ἑλληνας μὴν κλαῖς γιὰ Παρθενῶνες,
 καὶ οὔτε γράμματα πικρὰ ὅτ' ἡ Ἀνασσα νά στέλλῃς,
 πέρνε σάν τὸν Παράσχο μας ἀπὸ τῇ γῇ κοτρώναις,
 καὶ στοίβαζε κι' ἀσβέστωνε καὶ κάνε ὅσους θέλεις.
 Ὅπου πατήσῃς μάρμαρα, ὅπου σταθῇς μνημεῖα,
 καὶ ἀπὸ ἀρχαιότητος παντοῦ ἐπιδημία.

Κι' ἂν ἔχῃς ὀρεξί νά κλαῖς μὲ ὅλη τὴν καρδιά σου,
 γι' ἄψυχα μάρμαρα μὴν κλαῖς καὶ γιὰ παληὰ κεφάλια,
 τὰ ζωντανὰ ἀγάλματα γιὰ κύτταξε μπροστὰ σου,
 κι' ἐμᾶς νά κλάψῃς, Βρεττανέ, καὶ τὰ κακὰ μας χάλια.
 Τὰ πύρινά σου δάκρυα γιὰ μᾶς δὲν πᾶν χαμένα...
 ὦ! κλάψε γιὰ τοὺς Ἑλληνας, μὰ κλάψε καὶ γιὰ μένα.

Καὶ στείλε ὅτ' ἡ Βιτώρια ἄλλο καινούριο γράμμα,
 καὶ πές της γιὰ τὸ χάλι μας καὶ τὴν κακὴ μας μοῖρα,
 καὶ παρακάλεῖ την καὶ σὺ μὲ πόνο καὶ μὲ κλάμμα
 νά στείλῃ ἀντὶ μάρμαρα κανένα κιούπι λίρα,
 κανένα παληοκάνονο, κανένα παληοστόλο,
 κι' ἂν θέλῃ, τῆς χαρίζουμε τὸν Παρθενῶνα ὅλο.

Σουρῆς.

ΤΟ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ ΕΝ ΤΑΙΣ ΦΥΛΑΚΑΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

(ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

**Ἐπίσκεψις τοῦ Στῆβενς — Τὸ ἀπομονω-
 τικὸν σύστημα — Τύχα Ἰταλοῦ ἡθοποιοῦ.**

Ἡ περιγραφή τῶν φυλακῶν αὐτῶν, ἀπαιτεῖ κάλαμον ἐξη-
 σκημένον εἰς μυθιστορήματα, διότι ἡ κατάστασις τῶν εἶ-
 ναι τῷ ὄντι ἄξια νὰ παραβληθῇ μὲ τὰς δυσώδεις φυλακάς
 τῶν μπάνιων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐντὸς στενωτά-
 του δωματίου σεσαθρωμένου, ἔχοντος ἰσόγειον, εἶναι κε-
 κλεισμένοι ἐνίοτε 20 ἕως 30 ἄνθρωποι πάσης ἡλικίας καὶ
 ἠθικῆς, καταδικασθέντες ὑπὸ τοῦ Πλημμελειοδικείου εἰς φυ-
 λάκισιν μικροτέραν τοῦ ἔτους. Ἐντὸς ἐτέρας ἰσογαίου τρώ-
 γλης, καλουμένης ρεστέλο ἢ πικέτο μπριγάδα, εἶναι κε-
 κλεισμένοι 50 πολλάκις ὑπόδικοι, ἐπίση; πάσης ἠθικῆς καὶ
 ἡλικίας, ἐπὶ μῆνας ἢ καὶ ἔτη, καὶ ἐγγὺς, ἐντὸς ὅπῃς καλου-
 μένης καὶ σότο σκάλα καὶ πίκουλο κόρτε, εἶναι οἱ εἰς τὴν κε-
 φαλικὴν ποινὴν καταδικασθέντες ὑπὸ τοῦ κακουργιοδικείου.
 Ἐν δωματίῳ μόλις δυναμένῳ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κατοικη-
 τήριον 5 ἕως 6 ἀτόμων εἶναι οἱ πολιτικῶς κρατούμενοι, ἀνε-
 χόμενοι πολλάκις εἰς 20 καὶ 30.

Οὐδεμία τῶν ἀκαθάρτων τούτων τραγῶν ἔχει ἀπόπα-
 τον ἅπαντες οἱ ἄνθρωποι αὗτοι κοιμῶνται εἰς παρὰ τὸν ἔ-
 τερον οἱ πλείότεροι κατὰ γῆς ἔχοντες πλησίον τῶν τὰς ἀ-
 καθαρῶν ἐκείνας. Δὲν ἀναφέρουμεν τὰς φθείρας καὶ τὰ ἄλ-
 λα ἔντομα τῶν διαμονῶν τούτων, διότι ὅλα αὐτὰ ὑπο-
 νοῦνται οὔτε τὴν ἠθικὴν διαφθορὰν παίδων συγκλειομέ-
 νων μετὰ κακούργων. Αἱ φυλακαὶ αὗται ποιοῦσιν ἀντίθεσιν
 μὲ τὸ σωφρονιστήριον τῆς Κερκύρας, κτίριον εὐρύχωρον καὶ
 μεγαλοπρεπές, κείμενον ὀλίγα λεπτὰ ἐκτὸς τῆς πόλεως καὶ
 τὸ ὅποσον μέχρι τινὸς ἐποχῆς ἐξετέλει τὸν προορισμὸν του
 διὰ τοῦ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας τῶν καταδίκων, τῆς
 ἠθικῆς διδασκαλίας καὶ τῆς συντόνου καὶ ἐπιστημονικῆς οὐ-
 τως εἰπεῖν διευθύνσεως τοῦ ἄλλοτε διευθυντοῦ κ. Κότζήρη.

Τὰς φυλακάς ταύτας καὶ τὸ σωφρονιστήριον ἐπεσκεψθῇ
 κατ' αὐτάς ὁ κ. Στῆβενς, ὅστις, ὡς λέγεται, παραδέχε-
 ται τὸ σύστημα τῆς ἐντελοῦς ἀπομονώσεως, ὅπερ, κατὰ τὴν
 γνώμην μας, δύναται νὰ ᾖναι κατὰλληλον εἰς τὰ ἀρκτῶα
 κλίματα, ἀσύμφωνον ὅμως διὰ τοὺς ἀνατολικούς λαούς. Ὁρ-
 θῶς δὲ ἔγραφε κατὰ τὸ 1857 πρὸς τὸν κλεινὸν Mitter-
 mayer ὁ πεπειραμένος περὶ τὰ τοιαῦτα Κοτζήρης τὰ ἑξῆς:
 «Ἐγὼ νομίζω ὅτι πρὶν ἀσπασθῇ τις τοιοῦτον ἔπακρον
 μέτρον, (τῆς ἐντελοῦς δηλ. ἀπομονώσεως) ὀφείλει νὰ παρα-
 δεχθῇ ὅτι τὸ κλίμα, τὰ ἔθνη, τὰ ἔθιμα, τὰ πάθη, τὰς ἔ-
 ξεις, τὰ αἰσθήματα καὶ αἱ διαθέσεις τῶν διαφόρων φυλῶν
 τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἶναι ὅμοια, καὶ τότε τὸ ὁμοίωμα-
 ρον σύστημα ἡδύνατο, κατόπιν πείρας, νὰ ἐφαρμοσθῇ παν-
 ταχοῦ. Συμπεραίνει δὲ ὁ πεπειραμένος οὗτος ἀνὴρ ὅτι ἡ
 μακρὰ ἀπομονωτικὴ καθείρξις ἐν Ἑλλάδι θὰ ἀπέβαιεν ἀν-
 θρωποκτόνος. Ἀς ἐλπίσωμεν ὁπωσδήποτε ὅτι εἰς τὰ σκυ-
 θρωπὰ ταῦτα κατοικητήρια, ὅπου ἐγκλείεται κάποτε ἡ ἀθώ-
 της μετὰ τοῦ ἐγκλήματος, καὶ συναγελάζεται ἡ νεότης
 μετὰ γεγηρηκότων κακούργων, θὰ ἐπέλθῃ ἡ ποθουμένη βελ-
 τίωσις καὶ διοργάνωσις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀνθρωπισμοῦ
 καὶ τῆς προόδου τῆς ἐποχῆς μας.

Ἐπισκεφθεῖς περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου τὰς ἐν τῇ πόλει φυλακὰς φρίκη μὲ κατέλαβεν ὅτε πλησιάζας εἰς τὸ σιδηρόφρακτον παράθυρον τῆς πίκολο κόρτε, εἶδον ἕξ ἐλσεινοὺς καταδίκους εἰς θάνατον, ὠχρούς καὶ σκελετωδείς, προκύπτοντας τὰς κεφαλὰς των ὅπως ἐκ τοῦ παρχύρου ἐκείνου πνεύσωσιν ὀλίγον ἀέρα, ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ ὁποῦ ἐκινδύνουν, πρὶν ἢ θιαίως θανατωθῶσι, νὰ δοκιμάσωσι τὸν τῆς ἀσφυξίας θάνατον! Δίαν ὅμως εὐχαρίστως ἔμαθον ὅτι ὁ βασιλεὺς ἠδδόνησε κατ' αὐτὰς νὰ δωρήσῃ εἰς τοὺς τρεῖς ἐξ αὐτῶν τὴν ζωὴν, ἀπαλλάξας οὕτω τοῦ διηνεκοῦ θανάτου ὃν ἐδοκίμαζον οἱ δυστυχεῖς οὗτοι κατάδικοι ἐν τῇ ὁπῇ ἐκείνη, μετενεχθέντες εἰς τὸ σωφρονιστήριον πρὸς ἀπότισιν τῆς ἰσοβίου ποινῆς των καὶ ματαιώσας διὰ δικαιωμάτων χαρίτων ἀδίκους καὶ ἀπανθρώπους τυμνηγορίας τοῦ ὀρκοδικείου Κερκύρας, ὅπερ ἐφέτος διὰ τῆς ἐνδοτικότητος τινῶν ἐνόρκων εἰς τὰς εἰσαγγελικὰς ἰσχυρογνωμίας μᾶς ἐνθύμησε τοὺς κομεστάδες (comestà) βουλευτὰς ἢ νευρόσπαστα τῆς πρώην Ἰονίου πολιτείας ἀπέναντι τῶν ἀρμωστῶν!...

Πρὶν ἢ συνέλθω ἐκ τῆς ἐντυπώσεως ἣν μοῦ διήγειρεν ἡ θέα τῶν ἕξ ἐκείνων καταδίκων, ἤκουσα φρικαλέας κρυγὰς ἐκπεμπομένας ἐκ τῆς παρακειμένης φυλακῆς. Ἐν αὐτῇ εἶδον ἄνδρα τεσσαρακοντούτην σχεδὸν χαμαὶ κατακείμενον, δεδεμένους ἔχοντα χεῖρας καὶ πόδας, ἡμιθανῆ τὴν ὄψιν, καὶ προσπαθοῦντα ἐν τῇ ἐξάψει του νὰ λύσῃ τὰ δεσμὰ αὐτοῦ, καὶ τοι οἱ λοιποὶ κατάδικοι λίαν φιλανθρώπως κατεγίνοντο νὰ τὸν καθησυχάσωσιν. Περὶ τοῦ καταδίκου τούτου ἐπληροφορήθη ὅτι ἦτο Ἰταλὸς ἐκ Νεαπόλεως **Ἀχιλλεὺς Σβορδόνης** καλούμενος. Ὁ ἡθοποιὸς οὗτος ἐκ ζηλοτυπίας καὶ ἐρωτομανίας κυριευθεὶς ἐτραυμάτισεν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ ἐν τῷ λιμένι τῆς Κερκύρας τὴν ἡθοποιὸν ἐρωμένην του, μεταβάλλων οὕτω τὸ κατὰστροφμα τοῦ ἀτμοκινήτου εἰς πραγματικὴν θεατρικὴν σκηνήν. Παραπεμφθεὶς εἰς τὸ Κακουργοδικεῖον ἐπὶ ἀποπειρὰ φόνου κατεδικάσθη διὰ τραύματα εἰς ἐξάμηνον φυλάκισιν κατὰ τὴν 21 Ἰουνίου π. ε. Ἡ δίκη αὕτη ἐγένετο ὀνομαστὴ ἕνεκα τῶν ἐκτάκτων αὐτῆς ἐπεισοδίων, πρὸς συμπλήρωσιν προσετέθη ἐσχάτως τὸ γελοιωδέστερον καὶ πρωτοφανέστερον εἰς τὰ χρονικά των χαρίτων. Ὁ ἀτυχὴς κατάδικος διήνυε σύννους πάντοτε καὶ μελαγχολικὸς τὴν ἐξάμηνον φυλάκισίν του, μετὰ παρέλευσιν ὅμως τεσσάρων μηνῶν παρεφρόνησεν. Ἀφορμὴν τῆς μονομανίας ἔδωκεν ἡ φαντασιώδης ἰδέα ὅτι ἡ μήτηρ του ἀπεβίωσεν ἐν Νεαπόλει. Μετὰ πενθήμερον θηριώδη καὶ φρικώδη ἀγωνίαν, ἠσύχασεν ὁ ἀτυχὴς νέος, ἀλλ' ἡ ἡρεμία ἐκείνη ἦτο ἀποτέλεσμα ἀτονίας ἐπελθούσης ἐκ τῆς παντελοῦς αἰτίας. Εἰς μάτην οἱ φιλάνθρωποι φύλακες καὶ λοιποὶ κατάδικοι προσεπάθουν νὰ τοῦ εἰσάξουν διὰ τῆς βίας ὀλίγην τροφήν. Παρήγορος πλὴν ἄγγελος, ἡ γηραιὰ καὶ σεβαστὴ αὐτοῦ μήτηρ, σπεύσασα νὰ μεταβῇ ἐνταῦθα ἐκ Νεαπόλεως, τὸν ἐπρόσθασε, καὶ εἰς τὴν παρουσίαν τῆς μητρὸς, μετὰ σπαραξικάρδιον διάλογον, ὁ θυμωδὴς ἐκεῖνος λέων ὑπεχώρησε καὶ ἠσύχασε, στέρξας δὲ ἀπὸ τὰς μητρικὰς χεῖρας νὰ λάβῃ ὀλίγην τροφήν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ζωὴν. Δυστυχῶς ὅμως τὸ πένθος του δὲν ἐξηλείφθη, ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ ἀξιοδακρύτον κατάστασιν. Τὰ παράπανα καὶ αἱ κατακραυγαὶ τοῦ κοινοῦ, αἱ ἀναφοραὶ τῆς δυστυχοῦς μητρὸς, αἱ παραστάσεις τῶν φυλάκων καὶ λοιπῶν καταδίκων ὅτι ὁ μαινόμενος κατέστη ἀνυπόφορος, ἐκίνησαν τὸ ἔλεος καὶ ἐπέδωκεν τὸ καθήκον εἰς τὰς ἐνταῦθα ἀρχὰς νὰ ζητήσουν παρὰ

τοῦ ὑπουργείου θεραπείαν τοῦ κακοῦ, ὅπως δεθῇ ἡ χάρις εἰς ἕνα παράφρονα τοῦ ὁποῦ ὀλίγας εἰσέτι ὑπολείποντο ἡμέρας πρὸς ἐντελὴ ἀπότισιν τῆς ποινῆς του. Εἰς μάτην, ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἐφετῶν καὶ ὁ Νομάρχης, κατόπιν τῶν παραστάσεων τοῦ Ἰταλοῦ προζένου, ἐζήτησαν νὰ δοθῇ ἡ χάρις, καὶ τηλεγραφικῶς εἰς τὸν δυστυχῆ παράφρονα, τὸ φιλάνθρωπον (;) ὑπουργεῖον κατεγίνετο εἰς τὰς χάριτας τῶν χαρίτων καὶ τῶν βουλευτικῶν συναλλαγῶν! φοβούμενον δὲ μήπως ὁ κατάδικος προσεποιεῖτο τὴν φρενήρη, ὡς ὁ Ζοῦρκας τὸν ἀσθενῆ, διέταξε νὰ ἐξετασθῇ ὁ πάσχων παρὰ ἱατρῶν!! Ἐν τούτοις περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Δεκεμβρίου ἦτοι ὀλίγας ἡμέρας πρὶν ἢ ἀποτίσῃ ὀλοκλήρον τὴν ποινὴν του, ἡ μανία τοῦ παράφρονος ὑπερέβη πᾶν ὄριον, ἐδέησε ὡς ἐκ τούτου νὰ κλείσουν τὸν ἀφόρητον μανιώδη εἰς τὸ φρενοκομεῖον, ἐκεῖθεν δὲ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ὀλοκλήρου ἀποτίσεως τῆς ποινῆς του, ἦτοι κατὰ τὴν 20 Δεκεμβρίου, τὸν ἐπεβίβασαν ἐπὶ τοῦ Ἰταλικοῦ ἀτμοπλοίου *con le camtsia di forza*, καὶ τὸν μετέφερον εἰς Νεάπολιν, ἀκολουθούσης τοὺς σπαραξικαρδίους αὐτὰς σκηνὰς τῆς ταιλαιπώρου καὶ ἀξιοδακρύτου μητρὸς του. Ἀλλὰ τίς θέλει τὸ πιστεύσει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης μετὰ παρέλευσιν 10 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ὁ κατάδικος Ἰταλὸς ἀπέτισεν ὀλοκλήρον τὴν ἐξάμηνον ποινὴν του, καὶ εὗρίσκετο εἰς τὴν πατρίδα του, ἔσπευσε νὰ προκαλέσῃ τὴν χάριτα; Θὰ τὸ πιστεύσῃ ὅστις ἀναγνώσῃ τὸ 209 φύλλον τῆς Ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ ἐν αὐτῷ διάταγμα τῆς 30 Δεκεμβρίου ἐν ᾧ ὁ ἴδιος ὑπουργὸς ἐπαναλαμβάνει ὅτι προκαλῶ τὴν Β. χάριτα εἰς κατάδικον ἀποτίσαντα ὀλοκλήρον τὴν ποινὴν του!!! Ἰδοὺ αὐτολεξεῖ τὸ διάταγμα: «Ἀπαλάσσομεν τοῦ νυπολοίπου τῆς ποινῆς του τὸν Ἀχιλλέα Σβορδόνην καταδικασθέντα εἰς ἕξ ἡμῶν φυλάκισιν διὰ τῆς ἀπὸ 21 Ἰουνίου 1882 ἀφάρσεως τῶν ἐν Κερκύρᾳ Συνέδρων». (Διάταγμα 30 Δεκεμβρίου 1882). Ἀλλὰ κ. Ὑπουργέ, ἂν δὲν ἔλαβες ὑπ' ὄψιν τόσας ἀναφορὰς, παραστάσεις καὶ αἰτήσεις τοῦ δυστυχοῦς καταδίκου καὶ τῆς δυστυχοῦς μητρὸς του, ὅτι ἡ ποινὴ του ἐτελείωσε τὰς 20 Δεκεμβρίου, δὲν ἀγεγίνωσκες τοῦλάχιστον τὸ κείμενον τοῦ διατάγματος καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς ἐκδόσεως; Ἰδοὺ κατὰστασις φυλακῶν! Ἰδοὺ δικαιοσύνη καὶ θιλανθρωπία Ὑπουργῶν!!

Ὁ ἑωρακὴς.

ΑΝΘΥΛΛΙΑ

Ὅταν ἀποθνήσκει κοινὸς τις ἄνθρωπος, ἀνοίγουσιν ἕνα λάκκον καὶ ἰδοὺ τὸ πᾶν.

Ὅταν ἔκτακτὸς τις ὑπαρξὶς σβέννυται, τότε ἀνοίγεται ὁπῇ βαθεῖα εἰς τὸν οὐρανὸν τῆς ἀνθρωπότητος.

Τὸ ἐρυθρὸν τὸ προξενούμενον ὑπὸ τῆς κακίας εἶναι ἔμλεσος φόρος πρὸς τὴν ἀρετήν.

Αἱ ἰδέαι εἶναι οἱ ἀμανίται τοῦ ἐγκεφάλου. Ξεφυτρώνουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αὐθόρμητοι, χωρὶς νὰ ἡξέυρωμεν διατί καὶ εὐρωτιώσι πολλάκις δι' ἑλλειψίν σπέρματος.

Μαρτενγκῶ.